

Can Mario i el capital privat

LA GRAN ESPLANADA presidida per la torre amb aparença de far desubicat i les seves naus interminables regularment puntejades per finestres donen a Can Mario de Palafrugell l'aparença d'una escena metafísica com les imaginades pel pintor Carlo Carrà o, més encara, per De Chirico. Amb tot, la seva aparença actual té un passat ben prosaic: es tracta de les restes visibles de l'empresa surera que Miquel i Vinke van fundar l'any 1900 a la localitat em-

pordanesa. El complex fabril i la torre de les aigües eren obra de l'arquitecte de Gràcia General Guitart i Lostaló -aleshores arquitecte municipal de Sant Feliu de Guíxols, localitat on va deixar un edifici inclassificable com és el Casino dels Nois (o de la Constància), barreja de modernisme i estil mossàrab-, un autor que, malgrat ser procliu a les floritures visuals, va mostrar una notable contenció estilística en la realització d'aquesta obra. L'em-

presa (Manufacturas del Corcho SA primer, i Armstrong World Industries SA després) va finalitzar la seva activitat l'any 1995 i, com quasi sempre, va abandonar les seves instal·lacions a un destí incert.

No va ser fins als primers anys del nostre segle que l'Ajuntament de Palafrugell va reconquerir aquest cèntric espai urbà (Museu del Suro, habitatges, aparcaments i plaça pública) i no va ser fins al juny de 2004 que es van

obrir oficialment les portes de l'Espai d'Art Contemporani de Can Marro, gràcies a la intervenció de l'empresari farmacèutic Antoni Vila Casas, creador de la fundació que porta el seu nom, i a l'excel·lent reforma feta per l'arquitecte Joan Llopis. En el moment de la seva presentació, del miler d'obres que tenia la col·lecció d'art de Vila Casas, entre pintures, escultures i fotografies, a Can Mario se n'exposaven al voltant de 240 (80 pintures, 80 escultures i 80 fotografies). Segons Antoni Vila Casas, Can Mario havia de ser el «vaixell insígnia del fons de pintura i escultura de la Fundació, format per obres d'artistes catalans contemporanis, i del de fotografia, compost per obres de creadors d'arreu». Les seus de Torroella i Barcelona de la Fundació, en canvi, havien de restar dedicades a la promoció de joves artistes connectats amb la

institució. Els tres petits museus d'escultura que Vila Casas havia obert a la localitat de Pals van ser desmantellats i els seus fons van ser reagrupats al nou espai de Palafrugell.

Can Mario és un exemple majúscul de com el capital privat pot jugar un paper cabdal en la recuperació de patrimoni arquitectònic industrial i en el foment de les arts

Actualment, Can Mario està íntegrament dedicat a l'escultura, ja que, des del 23 d'abril passat, tota la pintura es concentra al nou espai de Can Framis de Barcelona, un impressionant complex de 5.800 metres quadrats que, des del segle XVIII, va ser una fàbrica de llana. No obstant aquesta renovada especialització, Can Mario és per sobre de tot un exemple majúscul de com el capital privat pot jugar (i, de fet, hauria de fer-ho) un paper cabdal en la recuperació de patrimoni arquitectònic industrial i en el foment de les arts, encara que aquesta promoció estigui feta des de l'òptica del col·leccionisme.